

STAP 1

Ik merk dat de leerling moeite heeft om aan de slag te gaan met opdrachten en taken.

STAP 2

Dit wil ik bereiken met mijn leerling ... (concreet en klein)

Coachende vragen

- Wat maakt dat je vindt dat de leerling moeite heeft met het aan de slag gaan met opdrachten en taken? Wat zie of hoor je nu en wil je graag anders zien?
- Heb je zicht op hoe het komt dat de leerling moeite heeft om zelf aan de slag gaan met opdrachten en taken?
- Wat zou er tof zijn als je straks als leerkracht kan zeggen: mijn leerling kan zelf aan de slag met opdrachten en taken? Wat zal je dan zien of horen? Wat zou er dan veranderd zijn?
- Noteer hier het concrete gedrag dat je verwacht van de leerling om te kunnen zeggen: "Nu is deze leerling zelfstandig aan de slag met opdrachten en taken." Bekijk samen met de leerling welke van deze concrete gedragsverwachtingen al lukken/kunnen lukken.

STAP 3

Deze mogelijke sterktes van mijn leerling kan ik inzetten om het vooropgestelde doel te bereiken ...

Coachende vragen

- Heb je zicht op de positieve kenmerken van de leerling? Indien niet of onvoldoende gekend, ga dan actief op zoek naar sterktes. Mogelijke hulpbronnen zijn: ouders, klassenraden, LVS, gesprek met leerling ...
- Bij sterktes denken we aan (cognitieve, affectieve en psychomotorische) vaardigheden, attitudes, kwaliteiten, karaktereigenschappen van de leerling.
- Wanneer lijkt de leerling wel al zelfstandig aan de slag te gaan met opdrachten en taken? Hoe merk je dat?
- Waar gaat het wel goed (School? Vrije tijd? Thuis?) Kunnen we daar zien of het de leerling wel lukt om zelfstandig een opdracht of taak uit te voeren? Hoe komt het dat het dan lukt om zelfstandig opdrachten of taken aan te pakken?

STAP 4

Dit zou mijn leerling nodig kunnen hebben ...

Een leerkracht die

- de leerling helpt opstarten bij nieuwe opdrachten
- de leerling actief aanleert om zijn werk te controleren
- de regels voor zelfstandig werken stapsgewijs inoefent
- duidelijk is waar de leerling met een opdracht start, wat af moet zijn, wanneer het af moet zijn en wat de leerling kan doen als hij/ zij klaar is
- de stappen visualiseert of opschrijft
- die controleert of de leerling de opdracht werkelijk begrepen heeft, of hij begrijpt waar het over gaat (en niet alleen iemand 'napraat') **CONTROLE VAN BEGRIIP (8)**
- die controleert of de leerling ook daadwerkelijk aan het werk is gegaan
- die eisen stelt aan het werk (en deze ook communiceert met de leerling)
- die ervoor zorgt dat de leerling op het juiste niveau werkt
- die gerichte feedback geeft op inzet, die motiveert en stimuleert
- helpt met overzicht houden op alle taken die gemaakt moeten worden
- helpt bij het analyseren waarom het opstarten van taken en opdrachten niet lukt
- inzicht heeft in de emotionele ontwikkeling van de leerling: wat 'kan' de leerling en wat 'kan' de leerling 'aan'

Instructie die

- kort maar krachtig is (doelen, kernpunten en oplossingsstrategieën kort bespreken waarna de leerling zelfstandig aan het werk kan)
- gevisualiseerd wordt (bijv. bord, plaatjes, stappenplan)
- de taakaanpak verheldert (wat, wanneer, hoe, met wie, etc.) en de leerling ondersteunt bij het leren plannen

Een leeromgeving die

- prikkelarm is (concreter: opgeruimd, niet teveel prikkel)
- overzichtelijk is (bv. een vaste plek voor materialen)
- rustig is
- verrast (een brein dat je 'verrast' maak je wakker, als je start met herhaling dommelt het brein in)
- bijzonder is (bv. een rijmpje, een grapje, iets groot op het bord zetten, ...)

Leeractiviteiten die

- ...
- **Opdrachten of taken die**
- kort en overzichtelijk zijn en één voor één worden aangeboden
- 'minstens 3 leeringangen' gebruiken (ogen, oren én doen), zo maak je een 'breinbreed web' aan (bv. knippen, plakken, voelen, bewegen, ...)
- 'een gevoel oproepen', een les waar je een gevoel aan overhoudt vergeet je niet snel

Groeps-/klasgenoten die

- kunnen helpen opstarten
- samen met de leerling aan de taak of opdracht kunnen werken

Feedback die

- tijdig en zakelijk is (bij voorkeur: feed up, feed back en feed forward)

Ouders die

- zorgen voor een thuisomgeving met een gelijke aanpak (prikkelarme, rustige, opgeruimde en overzichtelijke werkplek, nodige materiaal) ((wel aftoetsen of ouders dit kunnen of dat ze hierbij ondersteuning van de school kunnen gebruiken)
- de leerling stimuleren om ook thuis begonnen taken en opdrachten af te maken

STAP 5

Deze maatregel(en) kan ik toepassen om mijn leerling te helpen ...

- Gebruik volgend **VIJFSTAPPENPLAN (5)**:
 1. Ga eerst na of de leerling de instructie goed heeft begrepen: weet hij precies wat hij moet doen? Vraag de leerling wat het gaat doen. **CONTROLE VAN BEGRIIP (8)**
 2. Help de leerling bij het analyseren waarom hij niet taakgericht kan werken: waarom lukt het niet?
 - Vind je het moeilijk? Denk je dat het gaat lukken?
 - Hoe komt dat?
 - Wat heb je nodig om zelfstandig aan de slag te kunnen gaan?
 3. Help de leerling bij het plannen van zijn werk.
 - Hoe zou het je wel goed lukken?
 - Hoeveel sommen/regels denk je af te krijgen?... OK. Laat de leerling dat bepalen, maak een afspraak.
 - Hoeveel fouten mag je van jezelf maken? ... OK. Laat de leerling dat bepalen, maak een afspraak. De boodschap is : Fouten zijn goed, daar leer je van!
 4. Help de leerling bij het beoordelen van de resultaten.
 - Hoe is het gegaan? Ben je tevreden over wat je gemaakt hebt?
 - Relateer het aan de afspraak over hoeveel goed en hoeveel fout.
 5. Help de leerling bij het verklaren van het resultaat.
 - Het is goed gegaan (je hebt er .. goed en .. fout): hoe denk je dat dat komt?
 - De boodschap: omdat je je best hebt gedaan; inzet loont, je hebt er zelf invloed op. Geef een positieve verklaring. Zo krijgt de leerling er grip op en ziet het weer perspectief.
- Sta als leraar model: doe het voor, doe het samen en laat de leerling het tenslotte alleen doen.
- Maak een stappenplan om het werk of de opdracht op te starten.
- Loop na het opstarten langs de leerling om te controleren of hij aan het werk is gegaan.
- Zorg voor een overzichtelijke taak, waarvan het doel duidelijk is.
- Markeer welke onderdelen van de taak belangrijk zijn om de aandacht van de leerling daarop te richten.
- Benadruk dat de leerling voldoende tijd moet nemen om voorbereidend werk te doen (materiaal in orde, materiaal klaar ...). Eerst tijd verliezen om daarna tijd te winnen.
- Zorg samen met de leerling voor een opgeruimde werkplek.
- Geef de leerling een schoudermaatje dat hem kan helpen bij de opstart.
- Toon goede voorbeelden over de opstart en aanpak van een taak of opdracht (of maak zelf een goed voorbeeld of kom samen tot een goed voorbeeld).
- Check of alle spullen die de leerling moet gebruiken ook effectief in orde zijn (is het materiaal van de leerling in orde).
- Laat de leerling letten op een goede werkhouding.
- Maak afspraken over de (minimale) tijd voor de te maken taak of opdracht.
- Pas de opdracht zo aan, dat ze aansluiten bij het niveau van de leerling (niet te moeilijk en niet te makkelijk).

